

Cena numeru 20 gr.

Redakcja i Administracja:
Kraków

ul. Dunajewskiego 5

Telefon Redakcji 388

Telefon Administracji 310

Adres dla ogłoszeń:

NAPRZÓD KRAKÓW

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCIALISTYCZNEJ

Miesięcznik zł. 4-50

Tygodnikowo w Krakowie 1 złoty

Zapraszamy 8 złotych

Wychodzi oddzielnie raz w tygodniu poniedziałkiem i dni powszednim

Konto PKO Kraków 400.870

Żądamy niezwłocznego rozwiązania Sejmu i Senatu!

Żądamy niezwłocznych wyborów do nowego Sejmu!

Burzenie konstytucji

Politycznie niedojrzała, umysłowo mało-warta, moralnie mizerna burżuazja polska niezdolna jest do stworzenia sobie jakiegokolwiek rozsądnego i konsekwentnego programu pracy państwowotwórczej. O konsekwencji, wytrwałości, ciągłości niema mowy w kraju, gdzie — wedle wyrażenia Juliusza Słowackiego — myśli nie trwa i godziny. Toteż życie polityczne burżuazji polskiej w ciągu ośmiu lat niepodległości państwowej przedstawia się jako osobliwy szereg periodycznych wybuchów szału nie pozostających z sobą w żadnym logicznym związku. Te szały, te psychozy pojawiają się co jakiś czas, szerzą się przez chwilę z furją zdawałoby się przepiętną, poczem znikają bez śladu, nie pozostawiając po sobie nawet pamięci.

Raz taki szal ogarnął burżuazję polską, gdy Paderewski jechał do Polski. Oto zbawca jedzie! teraz już ojczyzna ocalona! Bóg z Paderewskim, Paderewski z nami! on dokaze cudu! Wiara i entuzjazm nie miały granic. Wiwatowano bez końca. Jakis balkon aż się oberwał, przepelniony entuzjastyczną publicznością, wlatującą owacyjnie zbawcę. A dziś? Oto dziś w Polsce wspomni Paderewskiego? cicho o nim, jakgdyby go nigdy nie było. Szal rozwiął się doszczętnie już od dawna. W niepamięci pograżyła się owa płomienna wiara w tego zbawcę...

Potem t. zw. „społeczeństwo” szalało i halasowało co jakiś czas na najróżniejsze, ale równie bezsensowne tematy. Im głupszy pomysł, tem głośniejszy budził wrzawę, tem gorętsze wzniesła namietność, tem bardziej chorobliwa szerzył psychozę. Oszalołamiano się własnym krzykiem, hipnotyzowano się własną głupotą, za każdym razem zdawało się, że to huragan, że to pożar — i za każdym razem okazywało się, że to ogień słomiany, że to warjactwo przemijające, że to błąka, niezdolna do wytrzymania próby rzeczywistości.

Nie tak dawno to było, bo jeszcze w tym roku, gdy podobny idiotyczny szal ogarnął w Polsce wszystko, co jest dostatecznie niedo-warzone i ma w państwie coś do gadania: Kasy chorych — oto źródło wszelkiego zła, oto rak toczący Rzeczpospolitą! Hejże na Kasy chorych! Rozbić je, zniszczyć, a ojczyzna będzie uratowana! I powtarzały to zbawcze hasło gębom geby, głupkom głupki. Nie było w Polsce barana, któryby nie beczął na tęsamą nutę...

Dziś wszystkie harany w Polsce beczą na inną znów melodię: konstytucja wszystkiemu winna! precz z konstytucją! „władza wykonawcza” uzdrowi Polskę! niczego innego Polsce nie potrzeba! głupstwo prawa obywatelskie! drobnostka sanacja finansowa! tylko wła-

dzę wykonawczą uposażyć w moc ustawodawczą i pozwolić jej robić, co jej się spodoba! wzmocniona ochrana ocali ojczyznę! bravo! hurra! wiwat!

W takich bredniach wyczerpuje się „myślenie” naszych klas posiadających. Ledwie się coś zdubowało — zburzyć! Nie poprawić, nie naprawić, lecz — zburzyć! Współdziałała tu z sobą wpływ umysłowości rosyjskiej z odziedziczonym polskim usposobieniem anarchizmem. Raz kasy chorych, to znów konstytucja, raz Paderewski, to znów „bat”, za pół roku będzie znów co innego, byleby było jakieś hurra! Mniejsza o treść, dostatecznie głupia znajduje się w Polsce zawsze.

Ale nie wszyscy są zahipnotyzowani. Jedni idą owczym pędem za głupim hasłem, ale drudzy całkiem trzeźwo i świadomie przyłączają się do t. zw. „ogólnego prądu”, aby łowić ryby w mętnej wodzie. Już przybyli do tej „akcji” niastuszkowie i usiłują przemycić obmyślane celowo poafszowanie ordynacji wyborczej. Z prostej, jasnej i słusznej sprawy wyposażenia prezydenta Rzeczypospolitej w prawo rozwiązania Sejmu i Senatu zrobiono dążenie do podeptania demokracji. A ci, którzy są temu gardulą, ani się spozostregli, jak stał się nieświadomym narzędziem najobrzydliwszych clemoduchów. Zamęt w głowach święci orgie w tym ruchu antykonstytucyjnym.

Tak oto, polityka t. zw. „inteligencji” w Polsce nie przestaje być lekkomyślną igraszką z napoważniejszymi rzeczami i dyktandkiem eksperymentowaniem.

A koszta tych periodycznych ataków szału placą masy ludowe, których niedola z roku na

rok rośnie. Te masy ludowe, mimo, że przyciśnięte nędzą, mają stórkroć więcej zmysłu państwowego od tych, co teraz jako ideał głoszą „raz silnej ręki i słabej głowy”. Masy ludowe rozumieją doskonale, że burzyły konstytucję znaczy niszczyć ich prawa obywatelskie, burzyły podwaliny państwa, że konstytucję trzeba naprawić, ale nie usunąć; że prawo trzeba rozwijać, a nie w jego miejsce wprowadzać samowolę.

To też w najbliższą niedzielę masy te zaprotestują głośno przeciw burzeniu konstytucji i wystąpią, w obronie parlamentaryzmu i demokracji przeciw zakusom absolutyzmu i biurokracji!

KRAKOWSKA RADA ROBOTNICZA PPS
RADA ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH
W KRAKOWIE

Towarzysze! Towarzyszk! Robotnicy! Robotnice!

W niedzielę 27 czerwca o godzinie 10 przedpołudniem w sali teatru Ludowego przy ul. Rakskiej odbędzie się

DEMONSTRACYJNE ZGROMADZENIE

pod hasłem:

Rozwiązać obecny Sejm!
Rozpisać nowe wybory na 17 października!
Referują tow. posłowie: Dr. Zygmunt MAREK,
prezes klubu sejmowego PPS i Mieczysław NIEDZIAŁKOWSKI, wiceprezes CKW PPS.

Towarzysze! W dniu tym demonstruje swoją żałość klasa robotnicza całego Państwa. Masowo udziałem w niedzielnym zgromadzeniu dajcie dowód, że woli waszej lekceważyć nie wolno.

TANIE - TRWAŁE - ELEGANCKIE
dla codziennego użytku, gimnastyki, plaży.

OBUWIE

LUDOWE „PEPEGE”
SPORTOWE „PEPEGE”
TENISOWE „PEPEGE”
„PEPEGE” POLSKI PRZEMYSŁ GUMOWY Tow.Arc.
w GRUDZIĄDZU.

Londyn i Moskwa

Stosunki między Moskwą i Londynem są od upadku Kierskiego i objęcia władzy przez socjety, więc od czasu, gdy w roli głównej stały się napięcie. Nawet za rządu Mac Donalda stosunki zakończyły się nieprzyjemnym zerzytem w związku ze znanym listem Zimowiewa. Z pewną regularnością sytuacja zaostrza się do tego punktu, w którym powstaje wymiana delikatnych i mniej delikatnych not, żądających — po stronie angielskiej — zerwania stosunków, przyczem prawo skrzydło konserwatystów w swym organie „Daily Mail” żąda wydalenia dyplomatycznych i handlowych przedstawicieli sowieckich. W ostatnich dniach ta walka podłożowa przybrała ostryjsze formy na tle żasków z Moskwy dla strajkujących górników. Ten powód jest jednak tylko pozorem, za którym kryją się przeciwieństwa polityczne między Londynem i Moskwą.

Pozór, który wywołał ostatnią wymianę not i wzajemne groźby, był następujący: Moskwa w czasie strajku generalnego próbowała przesłać do Londynu większą sumę, a ostatnio faktycznie przesłała górnikom około 2 miliony funtów. W ostatnich dniach podjęto próby zawisnąć z socjalistami i innych organizacji w Rosji i na Ukrainie, co do których nie jest tajemnicą, że są eksperymentami polityki sowieckiej. Pieniądzy w czasie strajku generalnego robotnicy angielscy nie przyjęli, dalsze zaś przysyłki zarząd Związku górników przyjął i użył ich na ulżenie niedużo, panując wśród strajkujących.

Te przysyłki moskiewskie zakłamały rząd i opinię publiczną Anglii. Już z natury swej dumy narodowej Anglii są bardzo wrażliwi na to, że obcy dają żaski obywatelom angielskim, opinia podbitych wian przez żaski prawie nie w każdym z Moskwy przysyłanym funde nasienie rzucione do głębi angielskiej celi wywołują luntu i rewolucji. Ostatnie milionowe kwoty z Moskwy musiały jeszcze wzmożnić te uczucia i strachy burżuazynie tak, że pod naciskiem opinii rząd musiał podać swój stosunek do Rosji ponownej rewizji. Sytuacja była chwila krytyczna: prawie skrzydło konserwatystów (Diedla), opolono zwycięstwem w strajku generalnym, chciało skorzystać z okazji aby sprowadzić do ostatecznego rozstrzygnięcia z Moskwy.

To prawie skrzydło ma w łonie niejednolitego rządu swoich reprezentantów i zwolenników, którzy próbowali zrobić stanowczy krok, aby doprowadzić do zerwania stosunków dyplomatycznych. Do tego jednak umiarkowanie żywoży w rządzie nie dopuściły. Rząd mawiał się wysłaniem do Moskwy noty, w której protestuje przeciw popieraniu „nielegalnego” strajka, nota ta jednak jest napisana bez żądanych przez prawie groźb, zadawających się plutonizym protestem. Rząd okazał jeszcze większe umiarkowanie przez to, że odrzucił żądanie Churchilla i Birkenheada, aby w ogóle nie dopuszczać pieniędzy rosyjskich na rzecz

strajkujących. Nawet jeden z przywódców prawicy, minister spraw wewnętrznych Johnson — Hicks oświadczył, że rząd nie ma zamiaru przeszkadzać przysyłaniu zapożóg dla robotników stojących w walce ekonomicznej. Obecnie wprawdzie ten minister dawać bacznie na dalsze zachowanie się sowiektów, to jednak jest słabą pociechą dla zwolenników zerwania.

Względem z zachowania się rządu angielskiego wynika, że po walkach wewnętrznych w łonie rządu zwyciężyło zapatrywanie, że w stosunku do sowiektów należy prowadzić politykę realną i bez gwałtów i groźb. Gdyby rząd myślał o zerwaniu, miał po tem obecnie najdogodniejszą sposobność, a burżuazyna opinia byłaby tak politykę zapożabowała ze względu na panujące zdenerwowanie wskutek pogarszającego się coraz więcej położenia na nie braku węgla. Jeżeli więc rząd angielski teraz nie spowodował zerwania z Rosją, można z największym prawdopodobieństwem powiedzieć, że nie stanie się to i w najbliższej przyszłości.

Mimo iż nie można powiedzieć, jakoby między Londynem i Moskwą zapanały pokój i przyjaźń, co w rodzaju stałego stanu wojennego było trwało tak długo, dopóki będzie istniała tożsamość między Londynem a imperjum brytyjskim z jednej a Moskwą i III międzynarodówką z drugiej strony. Wprawdzie w Anglii odczuwają instynktownie, że propaganda bolszewicka na jej gruncie ma najmniejszych widoków powodze-

nia, natomiast w wschodnich częściach imperjum: w Indiach, w Chinach, a także w południowej Afryce propaganda ta skutecznie działa, podniecając nacjonalizm do walki przeciw obcemu i angliczemu panowaniu. Z samej racji swego istnienia jest III Międzynaródka groźbą dla imperjum brytyjskiego i dlatego dla Londynu utrzymanie z Moskwą poprawnych stosunków dyplomatycznych jest trudniejsze niż dla jakiegokolwiek innego państwa europejskiego.

Zagadnienie, wobec którego stoi angielska struktura rządu, polega jedynie na tem, aby powiązać decyzję, czy obcy stan pół - uznania i pół - nieprzyjaźni ma ustąpić miejsca formalnemu uznaniu i jego konsekwencji, i nawiazaniu normalnych stosunków państwowym. W Anglii można się głosić, także w obozie konserwatywnym, za drugim rozwiązaniem problemu, powołując się na to, że nawiazanie przyjaznych stosunków spowoduje osłabienie propagandy, nie mówiąc już o korzyściach gospodarczych takiego rozwiązania. Te ostatnie są dla Anglii tem ważniejszym, ileż pragnie myśli angielski stan w swym wywozie do Rosji grubo zyskawszy przez Niemcy i Francję tylko z tej racji, że państwa te są z Rosją w lepszych, szerszych i dłuższych kontaktach. W Anglii wyskoczyła na rynek rosyjskich prawie uprzywilejowane stanowisko, zagradając w przyszłości Anglii zupełnem wyparciem. I ten powód, nie jeden z ostatnich, przyczynił się do nadania polemice i nocie angielskiej umiarkowanego tonu. Anglii są przede wszystkim kupcami i nie chcą sobie zrażać wielkiego obrotu, który chwilowo wprawdzie przedstawia mały się kupca, ale ma w przyszłości wielkie widoki rozwoju.

Międzynarodowy kongres emigracyjny

Jak donieśliśmy, rozpoczęły się 22 bm. w Londynie obrady socjalistycznego kongresu dla spraw emigracji, zwolany przez obie Międzynarodówki: socjalistyczną i zawodową (amsterdamską). Reprezentantów było na kongresie 22 państw europejskich i 6 państw amerykańskich. Obrady kongresu otworzył Mertens, główny referat wygłosił Brown, sekretarz Międzynarodówki zawodowej. Wskazał on, że ruch emigracyjny w śmiejniejszym stopniu zmienił oblicze świata aniżeli przewrót polityczny, o jakim opowiada historia. Obecnie najważniejsza jest sprawa ruchu Chłickich za osiedlenie się na Syberji, w Mandżurji i Mongolii, dalej wielka emigracja z Indji na południowy wschód Azji oraz wielki ruch tubylców afrykańskich do centrów rolniczych i górniczych. Referat wskazał na konieczność ochrony emigrantów, której założeniem jest międzynarodowa współpraca z silnym udziałem klas robotniczych. Wskłonił wskazał referat, że z ruchu emigracyjnego mogą wyniknąć zawiązania wojenne i dlatego potrzeba międzynarodowej współpracy dla usunięcia tego niebezpieczeństwa.

W dalszym ciągu przemawiał tu, Jonhauz, sekretarz francuskiej konferencji pracy, na temat regulowania emigracji. Wskazał on, że problem emigracyjny jest obok zagadnienia surowców i problemu wielkości obrotu towarowego trzecim wielkim zagadnieniem, którego rozwiązanie jest konieczne dla spokoju świata. Pokoju świata żądy od rozwiązania tych zagadnień w najbliższych czasie. Mowa sprzeciwia się utworzeniu osobnych organizacji zawodowych dla przybyłych do jakiegoś kraju obcych robotników, oświadczaając się za włączeniem tych robotników do istniejących organizacji krajowych.

Ze strony organizacji w Polsce biorą w kongresie udział tu, psalowie dr. Diamond, Żulawski, Prussowa i Stańczyk.

Czas odnowić przedpłatę na lipiec

Iście endeckie matczy w sprawach artystycznych

Ostatni numer „Myśli Narodowej” przynosi recenzję z „Nieboskiej Komedi”, granej w teatrze Bogusławskiego w Warszawie. Wystarczy przytoczyć początek tego sprawozdania, aby zobaczyć jak przysługuje się kulturze endeckie pismo, mające w nagłówku wypisaną „Tygodnik poświęcony kulturze twórczości polskiej”...

Czyżmy tedy:

„Na premie „Nieboskiej” w Teatrze Bogusławskiego podaliśmy z pewnym niepokojem. Kierownictwo teatru sceny postępowania swoim dotychczasowym (inscenizacją szekspirowskiej komedii „Jak wam się podoba”, w której zrobiono niesmaczną karykaturę księdza katolickiego i całym szeregiem innych nieduznacznych manifestacji) upoważniło nas do pozwolenia podejrzenia, że ten twór Krasniskiego zostanie wystawiony po raz pierwszy. Obawialiśmy się nie na żarty, żeby panowie kierowników tej „radikalnej” sceny nie strzelił przypadkiem do głów pomysłu zmordowania pomyślną literatury polskiej na modłę moskiewską. Lokaliśmy się (mając po temu niejaki podstawy), że scena w szatnie przebrzmów zostanie skreślona i że widowski będzie zakończony w miejscu, w którym zwycięski Panckrzy na gruzach okopów Świętej Trójcy rozciąga przed Leo-

nardem projekty gospodarcze odbudowy.

Na szczęście obawy nasze okazały się płonne. „Nieboska Komedia” wystawiono z maksymalnym pietyzmem, na jaki panowie Schiller, Horzycy i Żelizerowicz potrafili się zdobyć. Skreślania podkopywane zostały nie względami politycznymi, lecz jedynie i wyłącznie wymogami reżyserskiej. Widowski wypadło, rzecz można bez przesady, imponować. Wielki wysiłek artystyczny, jaki w nie włożono, uwieczniony jest wynikiem naogół chwalebnych”...

Pomyślił, być może ktoś z czytelników, że pochwały po urznięciu spektaklu w zupełności znają podejrzenia, wysłuchane na wstępie. Może żądaw się tylko, co było sprawodawcy teatralnym opowiadać swoim leci i jakby — nie kranie przesuwać swoje wizyjne strachy — nadaremnie. Może się ktoś uśmiechnie, że w Polsce dzisiejszej przedstawienie księcia w satyrycznym świetle uchodzi za zerkanie w stronę bolszewizmu (gdzie Rzym, a gdzie Krym). Biskup warszawski — twórca „Monachomachii” był w takim razie widak — przedczwernym i bezwiednym bolszewikiem.

Odnośnie nie chcę wyrażenia sobie recenzji i powiększenia ilości płatnych wierszy zdolnia krytyka „Myśli Narodowej” do wyklekania swoich „obaw”.

W toku walki o utrzymanie przy życiu powyższego teatru, w którym nie endecy też widzą, którzy nazywają „sceną radykalną”, podsuwa się kierownikom tego teatru takie jakoby zachęcenie, że nie można być wobec nich pewnym, czy uszanują utwór Krasniskiego, czy go nie prze-

robią na swój sposób.

Trzeba więc tak „niebezpieczny” teatr zamknąć. Choć ten teatr właśnie najmniej apelował do finansów miasta, choć on jeden okazywał inigatywy, porwał się na finale eksperymenty (oczywiście nie wszystkie mogły mu się udać), choć on w tym właśnie sejmie dokonał świetnego wystawienia „Róży” Zeromskiego.

Możemy mówić o endeckiej żółstwie kampanii przeciwko temu teatrowi, skoro i epigon Rabskiego, p. Adam Grzymała Siedlecki, w podobny, ale jeszcze jaskrawszy sposób wystąpił, niż recenzent „Myśli Narodowej”. Mianowicie, gdy ten ostatni przynajmniej równocześnie z podaniem, jak wedle jego przeczuć zostanie „zobsekwizowana” „Nieboska Komedia” dał sprawozdanie „upokorzenia”. Z Grzymała Zeromskiego „nabawę” wydrukował w poczyniżym w dodał „Kurjerze Warszawskim” zanim utwór Krasniskiego został odegrany.

Było to więc dyskredytowanie i przedstawiania i kierownikom sceny na wiatr, i góry!

Publicyści, obsługujący prasę endecką, są w ogóle „zabiegawliwi”. Niemie endeckom teatr walczy o zachowanie swojego bytu, więc hejże na Horzycę i Żelizerowiczów i Schillera, choćby nie mieli insynsujacjami! Alzamu hiale duchy magistrackie czerwonymi oparami, choć, jakoby dostrzegasz na horyzoncie, jakoby widział, jak się tworzą nad jeszcze nie ukończona pracą!

Bez pardonu!

Takie grono przedzię czy później latwiała zbuzzenie niemilej placówki! Nie szkodzi, że placówki kulturalne! Głusztwo, że grony łaskawie! Nie to nie znaczy — bo to gniazdo „radykalów”!

Jak St. Grabski niszczył podstawy szkolnictwa?

Zarząd Główny Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych przesłał obecnemu ministerstwu wyznają religijny i oświeceni publiczności pismo, z którego przystępnie, poniżej ważniejszy ustęp, nie wymagający dłuższych komentarzy:

„W dniu 25 września 1925 r., był minister p. Stanisław Grabski zamknął Państwowy Instytut Pedagogiczny i obiecywał, że powstanie „autonomiczne studium pedagogiczne” — przy uniwersytecie, z czterema katedrami z danymi tych nauk.

Rok szkolny 1925/26 kończy się i dotychczas nie ogłoszono żadnych wykładów w zakresie nauk pedagogicznych, a obsadzono, jak czytamy, tylko katedrę pedagogiki, na którą powołany został prof. B. Nawrocki.

Zarząd Główny w swoim czasie zbliżył memoriał, w którym wskazywał na konieczność utrzymania Instytutu Pedagogicznego do czasu, póki Uniwersytet nie zorganizuje studium pedagogicznego („Sprawy Towarzystwa” z r. 1925, Nr. 35, str. 547). Proponując ten plan, minister nie uwzględnił, choć nie wymuszała ona zmiany stosunków budżetowych. Obecnie utrpiał cały rok szkolny i nikt z kandydatów do stanu nauczycielskiego nie miał możliwości odbywania studiów pedagogicznych.

P. Stanisławowi Grabskiemu nie zależało widocznie na kwalifikacjach pedagogicznych nauczycielstwa. Popatrzmy natomiast, na czem endemicznie „uczony” opierał swój tytuł do obywat.

Pod nagłówkiem: „Społeczna po Grabskim” —

znajdujemy w majowym zeszycie „Szkoly i nauczycieli” gorzkie uwagi pod adresem dziś już na szczescie byłego ministra z powodu decyzji z 4-go maja h. r., zarządzałej, aby „przy egzaminach dojrzałości w seminarjach nauczycielskich państwowych i prywatnych, posiadających pełne lub nie pełne prawa seminarjów państwowych, mógł uczestniczyć celom przysługująca się egzaminu przedstawiciel właściwego biskupa diecezjalnego”. A więc la sama reka, która burzyła Instytut pedagogiczny, równocześnie próbowała wprowadzić kontrolę klery nad wychowawcami i wychowawcami seminarjów nauczycielskich!

W Rosji za cara Aleksandra III takiem narzędziem reakcji i bigoterii na stanowisku „oświeciciela” był minister Deljanow. Ale ten, hamując rozwój szkolnictwa, wypełniał jako sługa intencje swego cara, który coraz bardziej tonął w strachu przed europejskimi wpływami na Rosję i chciał ją uczynić jak najbardziej odrealną.

Był to okres, kiedy p. Stanisław Grabski uczęszczał do szkół rosyjskiej w Warszawie...

Deljanow był „odpowiednim” ministrem dla schyłkowego okresu cara.

Ale p. Grabski powinien być chyba rozumieć, że młoda republika polska — to nie dotychczas na zagładę emerytów, wypelniał jako sługa intencje swego cara, który coraz bardziej tonął w strachu przed europejskimi wpływami na Rosję i chciał ją uczynić jak najbardziej odrealną.

Stępciem, wypadki majowe uwoływi szkolnictwo polskie od tego endemicznego szkoldnika na polu oświaty.

UWAGI

Prasowe filary klerykalizmu STANISŁAW PIENKOWSKI DOPIERO SIĘ „NAPRZÓD”

Czytamy w „Głosie Narodu”:
„Przed paroma dniami w Warszawie przeszedł z kalwinizmu na katolicyzm wraz ze swą żoną i córką p. Stanisław Pienkowski, długoletni współpracownik „Gazety Warszawskiej” i „Gazety Porannej”, świetny stylista, wybitny znawca kwestii żydowskiej, jeden z zasłużonych bojowników o odyżnienie Polski.

Ostatnio p. Pienkowski był redaktorem tygodnika „Rozwój” poświęconego sprawie odyżnienia kraju. Niestety — zarząd „Rozwoju” na skutek nacisku „Myśli Niepodległej” Adama Niemcewskiego (działającego na rzecz wprowadzenia rozwodów i ślubów cywilnych) udzielił p. Pienkowskiemu dymisji, przez co przyczynił się do ponownego upadku tygodnika, który dotychczas wybitnej pracy p. Pienkowskiego był aktywną placówką towarzyszą „Rozwój”.

„Gazeta Warszawska”, „Gazeta Poranna” — twożby dawały dwa endemiczne organy stołeczne; obecnie stoje się w jeden dziennik, gdyż endemicznie białym zdarzeniem narodu polskiego, nie była w stanie utrzymać w stolicy dwóch oficjalnych swoich pism naraz... „Rozwój” — to też ekspozycja chęści.

Jedną z bojowniczych sił tej prasy, symulującej gorliwość katolicką, był człowiek, który podówczas trwał w „herezji” kalwinistycznej i dopiero teraz się „naprzedził”.

W czasie swej pracy w „Gazecie Warszawskiej” p. Pienkowski w dziwny zaiste sposób zachwalał katolicyzm. Pozując na człowieka, który nie może znieść niczego, co powstało na terenie żydowskim, uderzał on na „pierwotny chrystianizm” — zarzucał mu niewiastki zgubne dla ludzkości, a wycał chwałki katolicyzmu, który na gruncie ryzykizmu potrafił te nauki, przeniesienia z Palestyny tak odczytać, przedstawić, iż z zasad, wiodących ludzkość do zgłady, uczynił przeciwieństwo kordal, wzmacniający ją. Swego czasu wytykałemu temu „kalwinizmowi” nie się okazuje, chwale katolicyzmu, że w swej gorliwości może zanadto uderza na „pierwotny chrystianizm”, czyli te nauki, która głosił sam Chrystus i jego uczniowie i że może zanadto zapalczywie i nieogłędnie reklamować omdlenność katolicyzmu od tamtych wieków.

Coprawa, miarodane słery klerykalne przygląd na „wymarzone” znowce sprawy żydowskie — jak się wyraża „Głos Narodu” — przeszły były nad tym wskładem, czem był chrystianizm, a czem stał się katolicyzm do porządku dzień nego.

A propos tej wytrawności — p. Pienkowski, jako redaktor „Rozwoju” dopuścił się głośnego łobuzerskiego kawalu, wobec rasy semickiej. Okwiczając on, iż żydów nie mogą arcyżyczyć pozycyjnca za bliznich, gdyż żydzi tworzą tytu pośredni pomiędzy małpa a człowiekiem, są zachowywani dotychczas okazami niedoczwolowionego jeszcze „Pithecanthropusa” (nazwa przyjęła w nauce dla domnie mania przejściowej formy od małpy do człowieka). Oczywiście, z takim blazefemstwem, „rozwojowca” nikt rzeczeć nie podjął polemiki, ale księta konrola, rozuczana nad prasą diejską, mogła była trochę poskromić „dobry humor” p. Pienkowskiego, wskazując mu, że pamięć żydowskie jest ściśle związane z Biblią nie tylko Starego, lecz i Nowego Zakonu!

Jak wiadę z notatki „Głosu Narodu” Pienkowskiego wyparł z „Rozwoju” p. Adam Niemcewski, któremu chadecki organ za to doćcina, iż jest zwolennikiem rozwodów. Stawiamy tu pytanie: czy w zasadzie czy w praktyce? — Bawiem w prasie i w dziedzinie ósemkowych znajdujemy przesłanie dłażdy odsetek rozwiódzonych, którzy w nadzru kryją grony przeciw rozwiódcom... dla innych!

Faryzeuszów tam zaiste nie brak!

NOWOSĆ NA CZASIE! NOWOSĆ NA CZASIE!

Już wyszła z druku książka tow. posła IGNACEGO DASZYŃSKIEGO p. t.:

„Sejm, rząd, król, dyktator”

Cena zł. 1.75.

Do nabycia w administracji „Naprzodu” (Kraków, Dunajewskiego 5)

Dziki wybrki fanatyzmu na pogrzebie

Warszawski „Kurier Poranny” donosi z Łodzi: „Kilka dni temu zmarła śmiercią samobójczą matka pusta Harasza. Władze kościelne, biorąc pod uwagę niezwykle okoliczności śmierci, zgodziły się na pochowanie zwłok na cmentarzu katolickim o raz na udział duchownego w pogrzebie.

W chwili, kiedy kondukt miał ruszyć z pod domu żałoby, na ulicy zgromadził się wielki tłum, który wydawał wrzaski, żądając, aby pogrzeb odbył się bez emblematów religijnych i bez udziału duchowieństwa, ponieważ zmarła zginęła śmiercią samobójczą. Doszło nawet do tego, że jakiś wyrostek, zachęcany przez fanatyzmowany tłum wdrapał się na karaw i próbował zerwać stam-

tać krzyż.

Pod dużych staranach, zdolno uspokoić tłum, poczem kondukt ruszył w stronę cmentarza. — U wrót cmentarza powitryła się jednak ta sama historia. Zgromadzone kobiety i wrośdki przystawiały kondukt gwizdami i wrzaskami, przyczem zarzarusowały brame i sprężyły się pochowaniu ciała na cmentarzu.

Mustano w końcu przywołać policję, która rozproszyła tłum i umożliwiła dokonanie obrzędu.

Sprofanowanie pogrzebu małki jednego z posłów chadeckich przez tłum fanatyków da może do myślenia chadokom i lódkom, jak obcesiemem jest szerzenie fanatyzmu wśród ciemnych mas.

Nowa afeta poborowa w Warszawie

Przed kilku tygodniami prokurator Wojsk, sadu okr. przy DOK w Warszawie, pułk. Kazmarek, otrzymał poufne wiadomości, iż w PKU-I dzieła się nudzący przy zwalnianiu poborowych od służby wojskowej. Wskutek tego pułk. Kazmarek polecił banderami wszczucie energicznego dochodzenia w stosunku do osób wojskowych, obserwacje zaś nad osobami cywilnymi przekazał władzom policyjnym.

W trakcie dochodzeń coraz jaskrawiej wychodziło na jaw, że w PKU nr. I funkcjonariusze dopuszczają się nadzwyczajnych fałszerstw książek dowodowych, dokumentów zwolnienia z wojska i zaświadczeń o wyłączeniu danego poborowego z kontyngentu rekryta jako nadliczbowego.

Na noc z 22 na 23 bm. zarządono likwidację afery. Prowadzący śledztwo z ramienia urzędu śledczego komisarz Szabrowski obstarwił policję wszystkie mieszkanka zwolnionych nielegalnie poborowych przy ulicach Nalewki, Franciszkańskiej, Gesiów, Młoci, Dzielnej, Nowowiniarskiej itd., podługno na wyłączenie im prywatnych telefonów, wydawających wierzchoły do wnętrza. Ogółem dokonano około 100 rewizji, przyczem aresztowano 70 młodych ludzi, na których ciążyło podejrzenie, że zostali oszukawczo wyłączeni przez funkcjonariuszy PKU z listy poborowych.

W ście policyjną wpadli również główni „macherzy” pośredniczący między poborowymi a PKU. Są nimi: dr. med. Pimkus Rozenberg, Szyja Soroka i syn jego Chaim, bracia Kolbe (Giesia 55), Adam Dębina i Karaw.

W dziedwie wyszło na jaw, że poborowi płaćli pośrednikom za przeprowadzenie zwolnienia 200 do 500 dolarów.

W aferę ma być wmięszany jeden z oficerów sztabowych, urzędujący w PKU oraz kilku urzędników, których zawieszono już w czynnościach.

Dalsze aresztowania trwają, co dowodzi o istnieniu sieci skandalicznych stosunków w omawianym PKU nr. I.

O los emerytów państwowych

ZNOWELIZOWAC USTAWĘ EMERYTALNĄ!

Stowarzyszenie emerytów państwowych, okręgu tarnowskiego nadysła nam następującą odezwę:

Z chwilą utworzenia nowego rządu ożyła w sercach naszych nadzieja, że krzywdzie, która od całego szeregu lat spotyka emerytów państwowych, a w szczególności emerytów państw zaboborczych, będzie narazie położona tama. Lzy tych starców, wdów i sierot, był kamieniem węgielnym rozpaczy budżetu państwowego, poddeptano traktaty międzynarodowe, poddeptano uchwały Sejmowe, — nie licząc się z nikiem i z nikim.

A przecież ci emeryci i te wdowy wychowali nowe pokolenie. A dziś w tym wymarzonej Ojczyźnie nie ma dla nich miejsca, bo to nie są Polacy. „To są emeryci zaboborczy!” Zaiste trudno jest dociec, czego tu jest więcej, czy głupoty, czy czynizmu i szysderstwa.

Już tych zaboborczych emerytów jest niewiele. Znaczną część z nich, nie wytrzymała złodziei i przeniosła się na inną emeryturę, skąd się już nie wraca. Pozostali jednak w nadziei, że rząd kierował się będzie sprawiedliwością, łepi przekurostwo, złodziejstwo i nadużycia, wnoszą prośbę o jaknajrychlejsze wynagrodzenie krzywd i wydanie noweli do ustawy emerytalnej, powołując do tej czynności między innymi i przedstawicieli emerytów państw zaboborczych, w szczególności państwa austriackiego.

WYSTAWA PRAC RYSUNKOWYCH I WARSZTATOWYCH UCZNIÓW PAŃSTW. SZKOŁY PRZEMYSŁOWEJ W KRAKOWIE otwiera będzie w salach parterowych budynku szkolnego przy Alei Mickiewicza 7, w czasie od 23 do 29 czerwca między godziną 9 a 13 i 15 a 19.

EGZAMIN DLA KANDYDATÓW NA NAUCZCIELI MUZYKI odbył się w Instytucie muzycznym w Krakowie, pod przewodnictwem dra Relsa 12 czerwca. Egzamin złożyli: Bandrowski Róża, Bushum Melania, Lewicka Wanda, Lipska Zofia, Nizuska Maria, Sroka Witold, Stokla Antoni (odzn.), Zadembińska Aurelia, Zawiszyna Maria (odzn.) i Zawisza Kazimierz. Wpisy przedwzajemne na nowy rok szkolny przyjmie kancelaria Instytutu do 3 lipca w godz. od 11-14 i 4-6.

OFIARA NIEOSTRZĘPNEJ JAZDY SZOFERA. Wczoraj o godz. 3 popoł. dorożka samochodowa nr. 5072 na rogu ul. Starowiejskiej i Dietlowskiej należała na 20-letnią Helenę Koźdłozł, bo, zamieszkała przy ul. Wrzeskiej 9. Ofiara nieosiągnęła celu, doznała ciężkich obrażeń na głowie, oraz wstrząsu mózgu. W groźnym stanie przewiezła ją lekarz pogotowia do szpitala chirurgicznego.

OFIARA WISŁY. Wólf Manne, karpiec, zamieszkała przy ulicy Bożej Chwały 23 donosił do policji, że dnia 22 bm. w godzinach południowych syn jego Ignacy (lelek) lat 14 uczący, utonął w czasie kąpielii we Wiśle, pod Psychowicami. Zwiłok nie odnaleziono.

ZDERZENIE AUTA Z WOZEM CIĘŻAROWYM. W ulicy Krakusa zderzyło się auto ciężarowe wojskowe z wozem ciężarowym firmy Szymon Raab, skutkiem czego wóz ciężarowy został uszkodzony. Wypadku w udziału nie było.

OBLAWA POLICYJNA. Przeprowadzono w miesiącu maju br. oblawy policyjne dla następujących wyników: przytrzymało osób: 5 za kradzież, 2 za gwałt publiczny, 24 za włóczęgostwo, 5 do oddziału kary, Doniesiono osób: 17 za kradzież, 4 za oszustwo, 2 za kłamstwo, 50 za różne przestępstwa sadowo-karne, 188 za różne przestępstwa natury administracyjnej. Zakwestionowano: 1 karabin wojskowy, 7 strzelb i 22 naboje, 4 rewolwery, 1 bokser.

KRADZIEŻ TYTONIU. Wiktoria Najduchowska z Biłlic, doniosła do policji, że dnia 22 bm. skradziono jej w Krakowie z wozu na pl. Matejki większą ilość tytoniu i papierosów różnego gatunku. Właścicielka zakupiła do trafiki w Biłbicach wartość 180 zł.

SPOŚYNOŚĆ ZŁODZIEJ. Lech Rucko, kupiec, zamieszkały przy ulicy Stradom 17 donosił do policji, że nieznany sprawca dostał się do jego niezamkniętego mieszkania i skradł z przedpokoju futro męskie, wartości około 200 zł., jednak spośyżony przez służącą porzucał skradzione futro wraz ze swym właścicielem gumowym, którym owinął skradzione futro a sam zbiegł.

TEATRY I KONCERTY

Z TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO. Dziś teatr zamknięty z powodu generalnej próby komedii Franciszka Langera „Kwiaty przejęt wielbłądowi...”, która wchodzi na afisz w sobotę bieżącej tygodnia. Świeża w pomyśle i pełne wdzięku sztuka jednego z najwybitniejszych współczesnych pisarzy czeskich otrzymała obcięcia w osobach pp.: Zalewski, Śniadecki, Kluskiel, Paskowski, Szyborski, Bracki, Kufakowski, Turcotte, Wierzbicki. Reżyserem aspirant rzyś. J. Grodyński. Sztuka Langera powtórzona będzie w niedziele i poniedziałek.

PRZEDSTAWIENIE DLA DZIECI. Teatr im. J. Słowackiego donosi, że niedzielną występ Ninki Wilfiskiej i Benedykta Hertzta będzie ostatnim. — Resztę biletów na niedzielne popołutnie przedstawienie sprzedaje kasja dzienna teatru.

TEATR NIEWIAROWSKICH W BAGATELI daje dziś poraz drugi jedną z najpiękniejszych operek Lehara „Cygańska miłość” z pp. Kawecia i Niewiarowską na czele.

TEATR NOWOŚCI — ZRZESZENIE ARTYSTÓW. Jutro, w sobotę, powtórzona będzie farsa Krautza „Mąż o dwóch żonach” w obsadzie promotorów.

Z WARSZTATÓW MUZYCZNYCH. Dzisiaj w piątek odchodzi się o godzinie 8 wieczorem w teatr Nowości przy ul. Rakiejki popis operowy uczniów Konserwatorium klasy śpiewu solowego — prof. Knałgina. Szczegóły w afiszach i programach. Bilety wcześniej do nabycia u firmy Rudnicki (Rynek A—B), tudzież przed popisem w kasie teatru.

PIĘĆ POPISÓW UCZNIÓW INSTYTUTU MUZYCZNEGO W KRAKOWIE. Podstawa dobrego nauczania muzyki jest celowość zdobyta w długotrwałym doświadczeniu. Pięć popisów uczniów Instytutu muzycznego dało nam dokładny przegląd

ich postępów i przedkład ten wypadł niespodziewanie pożyteczny, wręcz miłym zaskoczeniem. Z tych popisów muzyków pełna nadzieja przyszłości. Na popisach tych miłym sposobem poznać postęp klas fortepianu, skrzypiec, wiolonczeli i śpiewu, zaszczytne znanych na nwie pedagogicznej prof. M. Napierskiej, W. Dankówny, Z. Przerockiego, St. Giebułtowskiego i F. Macalica. Nazwiska te dają pełną rękąjmi sumienności i inicjatywy w działalności pedagogicznej i społecznej instytutu. Klasy te przedstawiały nam materiał rozwinięły celowo i umiennie, którego podkładem jest talent i głęboka kultura muzyczna, przetrzymany dą młodzieży krakowskiej. Specjalnie podkreślić należy w tych popisach, jako cechą nadzwyczaj dodatnią, widoczne starania nauczycieli o umuzykalnienie uczniów. Z tych prób muzyki widać, że młodzież pracuje nienawład nad samą techniką, lecz również nad istotą swego sztuki. Mało mamy w Polsce uczniów, w których te dwie rzeczy idą w parze.

TEATR IM. BOGUŚLAWSKIEGO W WARSZAWIE zamknięty na rok przyszły. Bezpośredni przewodniczący przedsięwzięcia prywatne przez dotychczasowych kierowników artystycznych, przyczem będzie miał zapewnioną subwencję rządową. Wiadomość te kół artystyczne przyleży z zadowoleniem.

WALNE ZGROMADZENIE KS. LOBZOWIAN odbędzie się dnia 29 czerwca o godzinie 10-tej przedpołudniem w sali p. W. Zaborskiego przy ul. Kazimierza Wielkiego.

— 000 —

Z Polski

KONIEC BURZENIA DOBORU W WARSZAWIE. W najbliższych dniach zostanie zburzony na plac Saskim pol, odcinający dawny teren soboru. W najbliższym czasie plac Saski przybierze dawny wygląd z okresu przed podstawieniem soboru.

SPRAWA O ZAMACHY BOMBOWE. Przedmiotem rozważań sądu najwyższego były skazy kasyjne w sprawie Lucjana Maślńskiego, Mieczysława Retera i Mieczysława Krasinskiego. Maślński był początkowo oskarżony o dokonanie zamachu na uniwersytet warszawski, podczas którego zginął prof. Orzecki. Sad obwegowy uwolnił Maślńskiego od tego zarzutu, skazując go tylko za należenie do organizacji terrorystycznej na 15 lat ciężkiego więzienia. Sad apelacyjny wyrok ten zmienił i Maślńskiego całkowicie uwolnił, co skłoniło prokuratora do zażalenia skargi kasyjnej. Co do Retera i Krasinskiego, to wyrok, skazujący ich za należenie do organizacji Bagdadzkiej i Wiczołkiewicza na 15 lat ciężkiego więzienia, był jednogłośnie w obu instancjach. Kasację w tej części wnieśli obrońcy oskarżonych. Sad najwyższy, zarówno kasację prokuratora jak obrońców, pozostawił bez uwzględnienia, wskutek czego wyrok sądu apelacyjnego uprawomocnił się ostatecznie.

O NADZUCIENIU W MARYNARCE WOJENNEJ. Sprawa konduktu Bartoszewicza i innych, oskarżonych o nadużycia w marynarce wojennej, uległa odczerzeniu, albowiem na wniosek obrońcy adw. Hoffmana, akta sprawy odesłano do uzupełnienia śledztwa, w kierunku powołania szeregu nowych świadków. Z tego powodu termin rozprawy uległ jeszcze zwłoczce i prawdopodobnie już podczas ferii letnich wyznaczony nie będzie.

SKRZYŻOWANIE W TRAMWAJACH WARSZAWSKICH. Władza „Półka i Półka” „rolot” zawróciła się do dyrekcji tramwajów warszawskich z propozycją umieszczenia na wagonach tramwajowych linii Nr. 17, dającej do lotniaś przy ul. Topoliowej, skrzyżunek pocztowych, — przeznaczonych do korespondencji lotniczej. Ma to na celu popularyzację poczty lotniczej. Zarząd tramwajów nie powziął jeszcze decyzji w tej sprawie. Przeprowadzane są natomiast badania techniczne, czy umieszczenie takich skrzyżowań jest możliwe, boiem wagony tramwajowe wkradą stale po tych samych liniach. Trzeba byłoby więc w skrzyżkach zaopatrzyć wszystkie wagony, a przynajmniej znaczną ich liczbę.

ZJĘTY Z PELITCY, UCIEKŁ. Do Warszawy przybył z Małopolski w poszukiwaniu pracy 28-letni Leon Katarzyński, oficer rezerwy. Następnie udał się do Piastowa (Uraty), gdzie miał się znajdować jego kolega, wojskowy. Nie zastawszy go i nie postępując ani głosem, powziął na siebie i tuł postać niejakiego, niejakiego z drzew. Spodkrośniętą mieszkanca Piastowa, Feliksa Johann, przybiegł, spiskierł nieprzytomnego już Katarzyńskiego z gwałt, rozluźnił pelicę, a następnie udał się po policjanta. Niedoświadczony przyzwał tysiącemu do przytomności, zerwał się, wsiadł do przybyłego właśnie pociągu i odcieciał w stronę Warszawy, po zostawiając nadbiegłym na miejsce zamachu samobójców policjantów i wybaczy na pamiatkę... postronek.

Z DEMBOWCA (w halskieim), pisał nam: „Mieszkańcy Dembowca i najbliżsi otoczenia jest zamieszkała przez endeków i zupełnie zafascynowani kulturowi klerikalnych. Dlatego też podczas wypadków majowych w Warszawie ks. prałat Trzeciak w Dembowcu dnia 16 maja br. na kazaniu swem zamiast mówić o ewangelii i słowie Bożym, ciele kazał poświęcić politykę. Widocznie ksiądz prałat Trzeciak na podobne sprawki na sumieniu, jak poszczególni członkowie i generałowie w rżdzie Wilosa, kiedy go tak gorliwie bronił, bo przecież żadu Wilosa bronił tylko ludzie, którzy mieli ładnie sprawki, jak: łapówki, przekupstwa, dobroćle nie się oburzonych majątków podczas swego nieuczciwego sprawowania urzędowania. Lud w kościele na słowa prałata Trzeciaka okazał swę niezadowolenie i zaczął kaszelić, powstać wielki szmer i burzenie. I na tym byłoby się skończyło, ale prałat Trzeciak, chcąc się mścić za okazane niezadowolenie ludu, dowiedział się od swoich liżaków, że swego dnia przybył innymi niezadowolonymi był także Półtorak, kancliszek z Zarzęca. Zarazem się rozumieć zawałał polecie, która zaczęła zaraz śledzić, następnie oddała prokuratorowi i gdy Bogu ducha winien Półtorak zaczął do przesłuchania śledczego w sądzie w Jasle, stępnego go obwinać, że w kościele się śmiał głośno, rozmawiał głośno, wskutek czego uniemożliwił kazanie. Do czego prowadzi politykujący kler? Do bezczelnych kłamstw! Dziwnem jest także, dlaczego policja i prokurator nie zabili się za prawa oskarżenia prałata Trzeciaka za napad na marszałka Piłsudskiego.

STAROSTA W SANOKU WTRACA SIĘ DO WEWNETRZNYCH SPRAW STRONNICTW POLITYCZNYCH. Komitet PPS w Posadzie obchodowej pod Sanokiem oraz powiatowy sekretariat Związku chłopskiego wystosowały następujące pismo do województwa łwowskiego: „W czasie manifestacji na cześć marszałka Piłsudskiego i jego czynu przemawiał w Sanoku uproszony przez podpisanie stronnictwa adwokat kasacyjny dr. Penzik, który wzywał też udział w delegacji węgelskiej do województwa łwowskiego. Jakobowski, szef p. starosty, wiedział, że dr. Penzik w tej akcji współdziałał z podpisanem stronnictwa uważał za stosowne wwołać na Placówce i Nowosielsce, którzy nazwałur w sprawach gminnych do starosty przybyli, czynili wyrazy, że na czele delegacji w dniu 16 maja stał Żyd. Pan starosta Michałowicz wyraził się, że nie godzi się, by Żyd przemawiał do chłopów i starał się przybyłoch do starostwa wwołać przeciw drzewi Penzikowi jako Żydowi, podburzył. To zadowolenie się p. starosty, który w ten sposób w urzędowaniu czyni różnicę wzywanemu między obywatelami i głosi hasła nienawiści rasowej, narusza konstytucyjnie zapewnioną równość obywateli i poniza powagę władzy politycznej, którą winna czołować bezstronność. Podpisane stronnictwa protestują przeciw podjętym w urzędowaniu próbom p. starosty Michałowicza wpłynięcia na dobór mówców na naszych zgromadzeniach prośbą o pozostanie p. starosty, że znowu wzywa się zwracać mówców jego delegatów nie leży w granicach jego urzędowych obowiązków i praw.”

Zapytujemy, co p. wojewoda łwowski przedsięwzięł na skutek tego listu?

TELEFON WIĘDNI — MAŁOPOLSKA — ŚLĄSK KRAJEŃSKI. Austriacka dyrekcja poczty ogłosiła, że z dniem 20 bm. została dopuszczona komunikacja telefoniczna między Wiedniem a Goleszowem, Kołczycami Wielkimi, Żelazowicami, Czechowicami, Piszczyną, Włomowicami, Rydnictwem Dołnem, Czernicą, Bieruniem, Rybnikiem, Żerami, Świdłowodami, Kreszowicami, Sieciową i Katowicą. Żelazowice. Od testanego terminu poczynność będą również zmieszone ograniczenia czasowe w połączeniach telefonicznych między Wiedniem a Krynicą, Szczawnicą, Krośnikiem nad Dunajcem, Chabówką, Nowym Targiem i Rabką.

— 000 —

Z zagranicą

OSZAŁAŁ Z RADOŚCI PO ZDANIU MATURY. Z Berna Morawskiego donoszą o następującym tragicznym wypadku: Dziewiętnastoletni maturzysta Kristin po zdaniu matury z odznaczeniem zważywał z radości i znajduje się pod obserwacją w zakładzie dla umysłowo chorych. Odnosnie do wyjątkowych zdolności Kristina podają, że mimo młodego wieku udało 9 językami.

KATASTROFA KOLEJOWA. Wedle doniesień „New York Herald” w Brazylii wykołosił się pociąg pociąg brazylijskiej kolejki centralnej na linii Rio de Janeiro a de Minas Geras. Seki osób zostało rannych. Przypuszczają, że pewna ilość osób została zabita.

LOT KOPENHAGI — TOKIO. Duński kapitan Janusz Botved, który w kwietniu zeszłego roku z Kopenhagi do Tokio, powrócił do Kopenhagi. Botved odbył drogę przez Indie długości 20.000 km, w przeciągu 112 godzin lotu. Przy powrocie z Tokio obłą drogę przez Syberję długości 11.000 km, rozpoczął lot dnia 15 m. i przebył wspomnianą drogę w przeciągu dni 8. Po przybyciu do Kopenhagi Botved został ożywicznie powitany przez obłężny tłum ludności.

STAROZYNE WYKOPALISKA. Dzielniki rymskie donoszą, że przy wykopaliskach w Tirène, Berenike Ptolemeusz i Apolonia znaleziono liczne cenne okazy sztuki starożytnej. W zwaliskach świątyni w Tirène znaleziono około szeroki na 8 m., który prawdopodobnie dawniej rozciągał się na 23. Wzgórza znaleziono pierwszy odłam głowy tej statui, która się zdaje Fidiusza lub którego z jego uczniów, będącej wierną kopią głowy Zeusa z Olimpu. Marmur wykazuje liczne ślady polowania włosów i brody. Później znaleziono także napis, wskazujący, że wielka świątynia poświęcona była Zeusowi Olimpijskiemu.

Reichert zmarł w więzieniu

Były naczelnik oddziału depozytowego w krakowskiej kasie skarbowej Edmund Reichert zasądzony w ubiegłym roku na 4 lata ciężkiego więzienia, zmarł wczoraj w szpitalu więziennym.

Reichert zapadł przed pewnym czasem na chorobę umysłową i został przeniesiony z celi do szpitala więziennego. Tam też zmarł.

Z SALI SĄDOWEJ

—o—

Kraków, 25 czerwca. O ZBRODNIE OBRAZY RELIGII I GWALTU PUBLICZNEGO

Wczoraj odbyła się w sądzie okręgowym karim rozprawa przeciw Józefowi Jurczowiczowi, żonnie agenta handlowego oskarżonego o zbrodnię obrazę religii oraz o gwałt publiczny przez niebezpieczne poglądy, dokonany na osobie Karoliny Pytłowej.

Wedle aktu oskarżenia Jurczowicz mała z początkiem roku 1926 w Krakowie wobec więcej osób mówić Bogu bliźni i nadto w zamiarze nabawienia strachu i niepokoiu Karoliny Pytłowej grozić jej wyparzeniem całym gorącą wodą i zastroszeniem.

Rozprawę przewodniczył sso Dr. Hubacek, oskarżał prok. Stawarski, bronił oskarżoną adwokat Dr. Leopold Süsser.

Oskarżona do winy się nie przynajła, twierdząc, że nie dopuściła się zupełnie bluźnierstw i doniesienie jest jakim zemsty ze strony jej byłych gospodyń, u której mieszkała jako sublokatorka, oraz innych współlokatorów, za to że będąc wyznania chrześcijańskiego, przesłała na bezwyznawczość, by móc polaczyć się wezłem małżeńskim z mężem swoim, wyznawcą religii muzułmańskiej. Oskarżoną wedle jej zeznań przesładowały gospodini mieszkań i inne współlokatorki nieustannie, przezywały ją i szydząc, że powinna „nawrócić się do Boga”. W czasie jednej takiej sprzeczki, oskarżona w najwyższym stopniu zdenerwowana, oświadczyła Pytłowej, że zasługuje za ciągłe prześladowanie oskarżonej na to, by jej oczy wyparzyć lub zastrzelić. Oskarżona jednak nigdy nie brała tych słów za wypowiedzianych w trytytali na serio. Rzekome oskarżenie o bluźnierstwo odnosi się do dyskusji jej z jedną z współlokatorek na temat książki Danilowskiego pod tyt. „Maria Magdalena”.

Na wniosek prokuratora zarządcono tajność rozprawy. Część świadków przesłuchanych potwierdziło użycie przez oskarżoną słów inkriminowanych, poszkodowana Pytłowa sama jednak oświadczyła na rozprawie, że pogroźkę się nie obawiała. Na zgodny wniosek prokuratora i obrońcy Dr. Süssera odczono rozprawę celem zaważenia świadka, biorącego w swoim czasie udział w dyskusji nad książką Danilowskiego, a to celem stwierdzenia, jakie wówczas słowa padły z ust oskarżonej.

Przegląd gospodarczy

—o—

URZĘDOWY KURS DOLARA

Warszawa, 24 czerwca (PAT). Dolar Stanów Zjednoczonych: 10.—, 10/2, 9/8.

—o—

Prowizorium budżetowe w komisji

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu”)

Warszawa, 24 czerwca.

W dalszym ciągu wczorajszego posiedzenia komisji budżetowej pos. Morawcewski oświadczył, że przemienienie ministra skarbu Klarnera i debata w komisji utrwalają go w przekonaniu, iż jedynie wyjściem jest rozwiązanie Sejmu i rozstrzygnięcie nowych wyborów. Ani Sejm, ani przewrót majowy nie zdobył się na właściwy program gospodarczy. Co do walut, tow. Morawcewski jest za przyjęciem zasady, stosowanej w Czechach, że waluta krajowa jest jedynym środkiem obrotowym w kraju, natomiast obrot z zagranicą walutą być dokonywany jedynie w obcych walutach. Budżetu nie można zredukować do 1.300 mil. jak się to tuł mowi. Budżet nasz nie jest tak wielki. W r. 1925 rzeczywiste wpływy skarbu polskiego wynosiły 220 mil. dol., a wpływy prelimitowane na rok bież. tylko 180 mil. W Austrii, która pod względem ludności nie była większa od Polski, wpływy w 1913 r. wynosiły 660 mil. dol. Niezapłaconego podatku małałkowemu mamy 720 mil. zł. Deficyt pokrywa się bilanem i kilkomilionami pożyczkami przed 1-szym w bankach, zamiast sięgnąć po zaległe kwoty podatku małałkowego. Obieg należy powiększyć. Mowca zakończył słowami:

„Słojac na stanowisku szybkiego rozwiązania Sejmu, uważamy, że nie można na czas wyborów zostawić państwa bez budżetu, a spodziewając się, że nasz wniosek będzie przyjęty, uzupełnimy prowizorium upoważnieniami dla radu, mającymi za cel udzielenie życia gospodarczemu i zgłoszimy wniosek przedłużenia prowizorium do końca listopada br. Skoro bowiem wybrzy mała się przed 17 X, nowy Sejm nie będzie miał fizycznej możliwości ani prowizorium, ani budżetu wcześniej zalać”.

Dyskusję odczono do dziś o godz. 10.30 przed poł.

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu”)

Warszawa, 24 czerwca.

Dział przedpołudniowy odbył się dalsze obrady komisji nad prowizorium budżetowym. Na tem posiedzeniu ukończono dyskusję ogólną, poczem komisja przeszła do dyskusji szczegółowej. W drugim dniu budżetu przedłożenia rządowego wprowadzono następujące zmiany: W artykule 1, dotyczącym uzupełnienia prowizorium budżetowego za czas od 1 maja do 20 czerwca br. skreślono 3 mil. 249.047 złotych, przeznaczonych na zwiększenie kredytów przewidzianych dla ministerstwa spraw zagranicznych. W artykule 2 ustalając sumę kredytów na wydatki państwowe w czasie od 1 lipca do 30 września br. na sumę 457.843.959 złotych na wniosek posła Dąbrowskiego (Stronictwo Chłopskie) skreślono 57.843.959 złotych, chwiałając w ten sposób prowizorium w wysokości 400 milionów zł. W artykule 5 na wniosek posła Rosmarina (Kolo żydowskie) skreślono większość głosów upoważniając do ministra skarbu do ustanowienia na cele równowagi budżetowej 10-procentowej podwyżki podatków. W artykule 5 na wniosek Rosmarina i Wyżzkowskiego skreślono większość głosów 10-procentowy dodatek do podatków płatnych od dnia 1 lipca br. Przeciw wnioskowi Dąbrowskiego co do obniżenia wydatków państwowych w drugim kwartale br. do sumy 400 milionów złotych głosowały: Piast, NPR, PPS i Klub pracy. Wnioski PPS upadły.

POSIEDZENIE POPOLUDNIOWE

Popołudniu odbyło się trzecie czytanie w komisji, przyrzeczone wszystkie skreślenia, poprzednio dokonane w drugim czytaniu, zostały przywrócone. Przeciw przywróceniu głosowały: Stronictwo chłopskie, monarchici i chadecja. Związek ludowo - narodowy wstrzymał się od głosowania.

O wybór marszałka Sejmu

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu”)

Warszawa, 24 czerwca.

Na pierwszym punkcie porządku dziennego piątkowego posiedzenia Sejmu była sprawa wyboru marszałka. Trzy kluby Chłeni, które wystąpiły swoimi w sprawie doprowadzić do przesilenia marszałkowskiego, wysuwają kandydaturę h. ministra skarbu w ostatnim dwudniowym radzie chjeno - Piasta p. Zdzichowskiego. Piast w dalszym ciągu podtrzymuje kandydaturę p. Rataja. Za kandydaturą tą opowie się NPR, klub pracy i Kolo żydowskie. Wyzwolenie wysuwa własną kandydaturę wicemarszałka Poniatowskiego.

Według wszelkiego prawdopodobieństwa rozprawy nastąpi pomiędzy kandydatami prawicy i

Na temże posiedzeniu tow. poseł Zygmunt Zaremba wygłosił następujące przemówienie: Stwierdziwszy na początku, że nie podziela optymizmu p. Klarnera, oświadcza tow. Zaremba, że budżet jest złurawy i duża jest większa niż mowi o nim minister Klarner. Deficyt ten życie zwiększy jeszcze bardziej. Dlatego też PPS kładzie nacisk na ważność sanacji finansowej, która jest podstawą sanacji gospodarczej i na tych sprawach miało skupić zainteresowanie opinii publicznej, nie zaś na sprawach konstytucyjnych. W sprawach gospodarczych kryją się podstawowe zagrożenia przyszłości kraju. Na te sprawy kładziemy główny nacisk. Bezrobocie, niedza klasy robotniczej, bieda szerokiego mas, nie pozwala na szukanie źródeł pokrycia deficytu w mechanicznym podwyższeniu podatków. Podatki pośrednie nie mogą być podniesione, bowiem drożyzna i spadek złotego dala powiększenie dochodu klas posiadających, sie dla klasy pracującej dala biedę i niedzę. Nie widujemy w budżecie żadnego echa naszego programu gospodarczego, a przecież nasz koalicyjny upadł właśnie dlatego, że w ramach jego programu nie mogły się pomieścić potrzeby klasy robotniczej. Premieriat z swych postulatów nie zrezygnuje a po przewrocie majowym z jeszcze większą siłą będzie się domagał ich realizacji. Postawimy wnioski w debacie szczegółowej. W koalicyjście, ten rząd nie zrealizuje naszych postulatów w całości, to może zrobić tylko

RZĄD ROBOTNICZO-CHŁOPSKI, OPARTY

O KLASY PRACUJĄCEJ

zdzolno do złamania oporu klas posiadających. Ale od tego rządu mamy prawo się domagać chociaż częściowego uwzględnienia naszych postulatów. Droga przez nas wskazany jest jedyną drogą wyjścia z dzisiejszej sytuacji. Tymczasem nikteli ko w budżecie nie widujemy i w przemówieniu p. ministra przynajmniej i handka do pracy nie widujemy żadnego postępu, a nawet sprawa ankiety przemysłowej, jedynej drogi do opracowania planu gospodarczego, która jako poseł popierał i o. premier Bartel, została przez p. Kwiatkowskiego odrzucona.

Domagamy się robót publicznych na wielką skalę i

POMOCY BEZROBOTNYM.

przynajmniej w tym zakresie, jak to przewiduje ustawa, a co zostało zmniejszone przez drożyznę o 25%, wreszcie objęcia pomocą tych grup robotniczych, które w tej chwili stoją poza ramami pomocy.

W końcu swych PPS domaga się: 1) Prawa do artykułu 4 przedłożenia rządowego za dnia ministerstwa robót publicznych 30 milionów złotych. 2) Do artykułu 5 stawia PPS wniosek wyłączenia z podwyżki 10% podatków pośrednich i obrotowego. 3) Dalsze rezolucje PPS brzmia: Sejm upoważnia rząd do wydania rozporządzenia normalizującego obrotów dewi i walut zagranicznych w kierunku ujęcia go przez państwo, jakoteż rozporządzenia ograniczającego możliwość przekazywania i wywożenia zagranicę waluty polskiej, budzie dewiz i przekazywanych, opiewających na waluty. 4) Sejm upoważnia rząd do wydania 300 milionów biletów zwązkowych na ożywienie życia gospodarczego. 5) Sejm upoważnia rząd do zatwierdzenia zmiany statutu banku polskiego w kierunku rozszerzenia emisji wyłącznie na cele gospodarcze. 6) Sejm upoważnia rząd do rozszerzenia i powiększenia zapasów dla bezrobotnych ze szczególnym uwzględnieniem sezonowych robotników kołosowych. 7) Sejm upoważnia rząd do poczynienia zmian w statucie banku polskiego i PKO w kierunku ich współdziałania z wymaganiami życia gospodarczego i skarbu.

Wszystkie rezolucje PPS zostały przez komisję odrzucone.

p. Ratajem, na którego w drugim głosowaniu oddane zostaną głosy tych klubów lewicy, które w pierwszym głosowaniu wysunęły własnych kandydatów. Ponowny wybór marszałka Rataja, zdaje się, jest zapewnielony, (tombardzie), że kandydatura p. Zdzichowskiego nie ma. Jodie pełnotnej chadecji nie spokoiła się z osiuzaniem.

Rozłam w Wyzwoleniu

Warszawa, 24 czerwca (tel. wł. „Naprzodu”). Prasa dzisiejsza notuje wiadomość o rozłamie w Wyzwoleniu. Z Wyzwolenia mają wystąpić członkowie POW (Polskiej Organizacji Wolności) i noszą się z zamiarem stworzenia własnej organizacji politycznej poewłackiej.

Dziesiąty gabinet Brianda

Paryz, 24 czerwca (PAT). Skład nowego gabinetu francuskiego jest następujący: prezes rady ministrów i min. spraw zagr. Briand, zastępca premiera i minister finansów Caillaux, minister sprawiedliwości Laval, min. spraw wewnętrznych Durand, minister wojny gen. Guillaumet, minister marynarki Leygues, min. oświaty Nogaro, minister handlu Chapsal, min. robot. publ. D. Vincent, min. spraw Biet, min. kolonii Berrier, min. pracy Darafour, min. opieki społecznej Jourdain. Na stanowiska podsekretarzy stanu powołano: zostali: w przewidywaniu rady ministrów Daniel, finansów Pietri, budżetu i skarbu Daboin, wojny Jacquer, aeronautyki Laurent Eynac, marynarki handlowej Valade, obszarów wyzwoleńców Dutreil, nauczania technicznego Kameli, poczt i telegrafów Astier.

PRZYNALEŻNOŚĆ PARTIJA NOWYCH MINISTRÓW

Paryz, 24 czerwca (PAT). Nowy gabinet składa się z 4 lewych republikanów demokratycznych, 5 socjalnych radykałów, 2 socjalnych republikanów, 4 lewych radykałów, 4 lewych republikanów, jednego niezależnego do żadnej grupy i jednego nieparteiarskiego generała Guillaumeta. W skład nowego gabinetu wchodzi 10 członków ostatniego gabinetu. Gabinet będzie w 4 częściach

radykalnych a tylko jedna piąta należy do grup umiarkowanych.

PRACE NAD PROJEKTAMI FINANSOWEMI

Paryz, 24 czerwca (PAT). Minister skarbu Caillaux wskazał, iż opracowanie projektu finansowego wymaga kilku dni. Wobec tego nowy rząd nie stanie przed sobą wkrótce. Gabinet pragnie, aby Izba niezwłocznie uchwaliła projekt finansowy, dla którego urzędujący Briand domagał się będzie od parlamentu szerokiego pełnomocnictwa. Wczoraj wieczorem nowy rząd przedstawił się prezydentowi Doumerguowi.

GŁOSY PRASY O NOWYM RZADZIE

Paryz, 24 czerwca (PAT). Utworzeniu nowego rządu prasa poświęca bardzo wiele miejsca. „Figaro” zwraca uwagę, że podane przez ministra Caillaux środki naprawy finansów nie spotykają się w zasadzie z zastrzeżeniami. „Journal” podkreśla ściśle fachowy charakter nowego gabinetu. Mówiąc o programie ministra Caillaux, obcinającym przedewszystkiem energicznie zmniejszenie wydatków, stabilizację kursu franka i udzielenie skarbu „Echo de Paris” donosi, że Caillaux zbada wraz z ambasadorem Berengérem układ w sprawie długu francuskiego wobec Stanów Zjednoczonych.

OBRODNY NAD ZMIANĄ KONSTYTUCYJ

Warszawa, 24 czerwca (tel. wł. „Naprzód”). Dzisiaj odbyło się posiedzenie sejmowej komisji konstytucyjnej. Dokonano podziału referatów. Referat wnoszący PPS o rozwiązania sejmowej przysiężności, posłowie Niedziałkowski, Posł. Głębicki (endek) otrzymał referat endeckiego projektu ustawy w sprawie zmian w ordynacji wyborczej.

WYZWOLENIE ŚLADEM „PIASTA”

Warszawa, 24 czerwca (tel. wł. „Naprzód”). Wyzwolenie zgłosiło swoje poparcie do projektu rządowego o zmianach konstytucji. Projekty te na ogół pokrywały się z projektami Piasta.

ZMIANY W MINISTERSTWIE SKARBU

Warszawa, 24 czerwca (tel. wł. „Naprzód”). Podsekretarz stanu w ministerstwie skarbu Popławski ustąpił z zajmowanego stanowiska.

ZMIANA W BIURZE PRASOWEM RADY MINISTRÓW

Warszawa, 24 czerwca (tel. wł. „Naprzód”). Dzisiaj oblał sejmowski biuro prasowego w prezydium Rady ministrów p. Grzybowski, dotychczasowy współpracownik „Głosu Prawdy”. P. Grzybowski był swego czasu dyrektorem syndykatu rolniczego na Wołyniu, następnie sekretarzem klubu pracy i jednocześnie współpracownikiem tygodnika „Głos Prawdy”. Biuro prasowe ma zostać zreorganizowane w ten sposób, że ma nastąpić w nim podział na trzy działy: polityczny, gospodarczy i społeczny. Dotychczasowy naczelny wydawniczy prasowy p. Grzybowski, dotychczasowy współpracownik „Głosu Prawdy”, przydzielony zostanie do specjalnych poruczeń przy premierze. Koła dziennikarskie bardzo krytycznie odnoszą się do reform prasowych, zamierzonych przez p. Grzybowskiego, zważywszy, że znajomości spraw prasowych u p. Grzybowskiego można uważać za więcej niż luźną.

TYLKO W SPRAWACH URZĘDOWYCH

Warszawa, 24 czerwca (tel. wł. „Naprzód”). Minister spraw wewnętrznych wystosował do wszystkich wojewodów ciekawy okólnik, a mianowicie, że będzie przyjmował tylko tych urzędników władz niższych instancji, których sam zawezwie, lub których wydelegują wojewodowie. Natomiast urzędnicy, przybywający do Warszawy w sprawach osobistych, absolutnie nie będą przyjmowani.

ZADANIA URZĘDNIKÓW

Warszawa, 24 czerwca (tel. wł. Nap.). Premier Bartel przyjął dzisiaj przedstawicieli wojewodów Związków urzędników. Kraków reprezentował Dr. Krajewski, Łódź inż. Blum, Katowice p. Gładec, Stanisławów radca Kochanowski, Tarnopol prof. Turceki. Delegacja przedstawiła premierowi postulaty ekonomiczne urzędników państwowych, domagające się wyróżnienia kryzysowy emerytalny i urzędownikom przez obiekty poborów. Premier zapewnił delegację, że w najbliższym czasie zostaną przywrócone pobory grudniowe. Następnie udała się delegacja do prezydenta Rzeczypospolitej. Prezydent zapewnił delegację, że postulaty inteligencji pracującej są mu samemu najlepiej znane i że ma nadzieję, że kontakt pomiędzy nią a pracownikami państwowymi ma dzisiaj nawiązaną będzie trwał nadal.

LIGA OBRONY PRAW CZŁOWIEKA

Warszawa, 24 czerwca (tel. wł. Nap.). Działalność, senator Posner wyjechał do Brukseli na międzynarodowy zjazd Ligi obrony praw człowieka i obywatela. Na kongresie wygłosił tow. Posner referat. Z Brukseli wyjechała tow. Posner do Londynu na międzynarodowy zjazd przyjaźni Ligi narodów.

KATASTROFA NA „WIANKACH”

Warszawa (AW). Podczas wczorajszego obchodu „Wiąnek” zaszła na Wiśle tragiczny wypadek. Parostatek pasażerski „Jagiello” wpadł na łódź z trzema osobami, które wpadły do wody. Wypadek zdarzył się, kobietę, poszukującą za dwiema innymi nie było rezultatu wobec ciemności i wzburzonej rzeki.

ZAOSTRZENIE ZATARGU PO PLEBISCYCE W NIEMCZECH

Berlin, 24 czerwca (PAT). Podczas szczytów obrad w komisji prawniczej Reichstagu nad poszczególnymi paragrafami rządowej ustawy kompromisowej w sprawie odszkodowania użądano się znaczne zaostrzenie zatargu. Wszystkie działy socjal-demokratów zostały głosami partii rządowych i nacjonalistów odrzucone w stosunku 11 do 3. Kanclerz Marx zwrócił się bardzo ostro przeciw poprawkom socjal-demokratów.

Związki i zgromadzenia

KONFERENCJA KRAKOWSKIEJ RADY ROBOTNICZEJ PPS WSPÓLNIE Z ZARZĄDAMI ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH odbędzie się dzisiaj w piątek 25 bm. o godzinie 7 wieczorem w sali Domu Robotniczego, ul. Dunajewskiego 5 II p.

Porządek dzienny:

Akta masowa za rozwiązaniem obecnego Sejmu i rozpisaniem nowych wyborów.

Obeznano wszystkich członków Rady Robotniczej PPS i członków zarządów berwizjennie wymagana.

Prezydium krakowskiej Rady Robotniczej PPS.

Prezydium Rady Związków zawodowych.

BACZNOŚĆ STRAZ PORZĄDKOWA! W piątek 25 bm. o godz. 7 wieczorem zechcą się zgłosić w Radzie Robotniczej meżowie zaufania straż porządkowej.

KOMITET OBYWODOWY PPS. Do wszystkich

Komitetów obwodowych PPS i meżów zaudniał z polecenia CKW PPS należy udać masowo

zgrupowania w niedzielę 27 bm. pod hasłem:

Rozwiązaj obecny Sejm.

Rozpisz nowe wybory na 17 października br.

Zgrupowania należy urządzić salami miejscowym.

Sekretarjat komitetu obwodowego Kraków, ul.

Dunajewskiego 5 II p. telef. 23-14.

BACZNOŚĆ METALOWCY! W sprawie wy-

borów do Rady Kasy kasy odbędzie się dziś

w piątek o godz. 6.30 konferencja członków Za-

rzadów Oddz. I i II wraz z delegatami wszystkich

przedsiębiorstw metalurgicznych prywatnych i

wojskowych w Krakowie. Wstęp na konferencję

mają tylko ci delegaci, którzy są członkami Związ-

ku metalowców i nie stracili praw członków, za-

okazaniem legitymacji. Zarząd Oddziału I i II.

ZGROMADZENIE MURARZY (z pomocy bud-

owludzie się w piątek 25 bm. o godzinie 5 popołu-

dną przy ul. Dunajewskiego 5, II piętro. Na porzą-

dku dziennym: Organizacja a placu murarzy. Upra-

szczenie o kasy oddzi. Zarząd

REPERTUAR

TEATR IM. JUL. SŁOWACKIEGO

Piątek: Teatr zamknięty.

Sobota: „Kwiaty pięknego wieblądka.”

TEATR BAGATELA

Piątek: „Cygańska miłość”

Sobota: „Cygańska miłość”

TEATR NOWOSCI

Piątek: Popis operowy.

Sobota: „Mał. o dwóch żonach”.

KINOTEATRY

Nowości: „W podziemiach drapacza nieba”.

Promień: „Salambo”, 10 aktów.

Reduta: „Przez wszystkie piekła”, dramat w 16

aktach.

Stryka: „Piętno krwi” z Pola Negri, dramat, 8

aktów.

Uciecha: „Maska obłudy (przez z mego domu)”,

dramat z Corinne Griffith, 10 aktów. „Najlepsza

szkoła szersza”, komedia.

Wanda: „Dzieje carskich brylantów”, dramat, 7

aktów. „Uśmiech szatana”, dramat, 8 aktów.

Warszawa: „Raj zwierząt”, 20 aktów.

P. Darowski nie traci nadziei

Warszawa, 24 czerwca (tel. wł. „Naprzód”). Zmiany personalne na stanowiskach wojewodów będą przeprowadzone prawdopodobnie po zatwierdzeniu reorganizacji ministerstwa spraw wewnętrznych przez Radę ministrów. Co do P. Darowskiego, to stwierdzić należy, że Darowski nie traci nadziei, że zostanie zamianowany wojewodą kra kowskim, aczkolwiek z drugiej strony odpowiednią czynnikami rządowe nie kwapią się z tą nominacją, uważając, że P. Darowski na wojewodę krakowski nie posiada dostatecznego wyrobienia.

O zlikwidowanie strajku górników w Anglii

Londyn, 24 czerwca (PAT). Reuter donosi, że w kołach partii pracy ignął się ruch, sprzyjający uregulowaniu zatargu w sprawie węglowym na podstawie redukcji płał dotychczasowych, nie ma jednak żadnych wskazań, któreby świadczyły o zmianie stanowiska przywódców górników. W Izbie gmin sprowadzania jest żywa dyskusja nad projektem reorganizacji kopalń. Partia pracy jest zdecydowana postawić wniosek o odrzuceniu projektu wspomnianej ustawy. Na posiedzeniu 23 bm. Izba gmin przyjęła w drugim czytaniu projekt ustawy o reorganizacji przemysłu węglowego. Wniosek partii pracy przeciw projektowi rządowemu odrzucono został 336 głosami przeciw 147.

O ZAKAZ PRZYWOZU WĘGLA DO ANGII

Londyn, 24 czerwca (PAT). Sekretarz Związku górników Cook oświadczył wczoraj w Izbie gmin, że w sprawie zakazu przywozu węgla do Anglii. Wniosek partii pracy przeciw projektowi rządowemu odrzucono został 336 głosami przeciw 147.

TELEGRAMY

UCHWAŁY RADY MINISTRÓW

Warszawa, 24 czerwca (PAT). Rada ministrów na posiedzeniu z 23 bm. przyjęła projekt ustawy w sprawie ratyfikacji konwencji międzynarodowej między Polską i Francją, projekt ustawy o ratyfikacji konwencji pomiędzy Polską a Francją, o przysyłaniu list pism sądowych oraz rekwiizycji w sprawach cywilnych i handlowych, następnie Rada ministrów uchwaliła projekt ustawy o zmianie i sprzedaży i darowizny niektórych gruntów państwowych, — rozporządzenie o przedłużeniu terminów wekslowych w okręgach sądu apelacyjnego warszawskiego i lubelskiego, nowelę do rozporządzenia o ustaleniu przeciwności zarobków miesięcznych osób podlegających ubezpieczeniu od wypadków, należących do załogi polskich statków handlowych i morskich, wreszcie rozpoczęła dyskusję nad projektem reorganizacji ministerstwa spraw wewnętrznych i zatwierdziła szereg drobnych spraw bieżących.

KOMISJA OŚWIATOWA

Warszawa, 24 czerwca (PAT). Sejmowa komisja oświatowa na podstawie referatu posła Smulikowskiego zatwierdziła poprawki do ustawy o stosunku służbowym nauczycieli: Sprawa będzie rozpatrywana po plątkownem posiedzeniu Sejmu.

Przegląd społeczny

SPRAWA ŻAŁOB ROBOTNIKÓW TYTONIOWYCH

Tow. poseł Kwapiński zawiadomił krakowską Radę Robotniczą PPS, że w sobotę 26 bm. o godzinie 11 przedpołudniem odbędzie się konferencja Centralnej Komisji Związków zawodowych z ministrem pracy i opieki społecznej Jurkiewiczem i ministrem skarbu Klarnerem, w sprawie żądań robotników zakładów państwowych, w szczególności zaś robotników państwowych fabryk tytoniu.

Wyników tej konferencji oczekują robotnicy tytoniowi z największym zniecierpliwieniem, uważając żądania wysunięte przez siebie za skromne i bezwzględnie słuszne. Od tego, czy rząd zrozumie grozę położenia, zależy dalszy spokój i zaangażowanie widma strajku.

AKCJE CENNIKOWE METALOWYCH

Po bezwzględnie kulminacyjnym zwiększeniu na poprawienie się stosunków gospodarczych i warunków pracy w przedsiębiorstwach metalurgicznych w okresie wrzasków drożyzny zostali robotnicy zmuszeni do przeprowadzenia akcji o podniesienie swoich zarobków. Akcje te u niektórych przemysłowców nie znalazły zrozumienia, tak że przez oporne sta się stanowisko promowania wybuch strajku. Robotnicy z fabryki sygnałów i urządzeń kolejowych w Krakowie wnieśli żądanie podwyżki placu o procent, odpowiadający częściowemu wzrostowi drożyzny. Na te minimalne żądania, po długich naradach i wycekwaniach ofiarowuje dyrekcja 8% podwyżki. Ta prowokacyjna odpowiedź obraziła do żywego robotników, czemu dali wyraz na środowisku zgromadzeniu, odrzucając ją propozycję i uchwalili jak najkategoryczniej domagać się przynajmniej im wysuniętych żądań tem więcej, że inne przedsiębiorstwa metalurgiczne w okresie od 1925 r.

do dziś przyznają swoim robotnikom już kilkakrotnie podwyżki. Na wypadkach nieustępliwości uchwalono podjąć walkę strajkową o place, umożliwiającej robotnikom ludzkie bytowanie.

BEZCZELNY WYZYSK ROBOTNIKÓW W ZAWIERCIU

W niedawnym czasie wstrząsnęły szeroko opinii publiczną w Polsce tragiczne wypadki w Ostrowcu. Aby zwrócić uwagę opinii publicznej, gdzie leży przyczyna tak tragicznych wypadków, jak w Ostrowcu, przytaczamy suche fakty o bezczelnym i cynicznym wyzysku sfer przemysłowych w Polsce.

Fabryka pod firmą „H. T. Berndt i S-ka” w Zawierciu zatrudnia około 250 robotników, których placach dzieła wynosi:

robotnika fachowego zł. i gr. 30 (jeden złoty i 30 gr.),
robotnika zwykłego zł. 0,50 (półdziśnięcie gr.1),
młodociani i kobiety nie pobierają żadnej płacy po przejściu, aż do czasu 3-tych tygodni!

Robotnicy tej fabryki zmuszeni są pracować na dwie zmiany, tj. 16 godzin dziennie, aby zarobić na minimalne wyżywienie. Fabryka Berndt przy swoim bezczelnym wyzysku, który może kontynuować tylko przez stosowne represje i wyznaczenie naciemniał z fabryki tych, którzy głos protestu przełożyli temu wyzyskowi podnoszą, jest poważną siłą konkurencyjną w stosunku do fabryki T. A. Z. w Zawierciu, która wydała własnych robotników, a towar zamawia ze względu na niskie ceny w fabryce Berndt! To są „metody” polskiego przemysłu.

Robotnicy m. Zawiercia w najwyższym stopniu obrażeni tym cynicznym wyzyskiem właścicieli fabryki, a obrażenie to może się wyrazić w czynach takich, jakie miały miejsce w Ostrowcu, gdyby Państwo w rzeczy te nie wkręczyło.

Czućmy się w obowiązku poinformować szeroko opinię publiczną o tych faktach, by łatwiej mogła znaleźć później winowajców.

W KINOTEATRACH

„UCIECHA” wyświetla starannie opracowany film pt. „Maska obłędu” („First National”), dość nieprzychylnie traktujący arystokrację angielską, naturalnie na korzyść amerykańskiej demokracji. Jest w tem trochę naiwnego zapалу, ale zapał ten dysponuje tak doborowymi środkami filmowymi, iż mimo woli każę się traktować na serio. Corinne Griffith, zapewne z ową plodną rolę ekranową, jako zdeklasowana lady umiunie nie tyle indywidualność, ile szczerą siłą i afisz „Uciechy” mało przesadza, gdy reklamuje ją jako „filmową kobietę niepodpartego wdzięku i urody”. Reszta zespołu z Hughes’a na czele gra bez zarzutu złączyła ładnie.

„NOWOSCI” — W podziemiach drapacza nieba! Pierwsza seria tego filmu, narazie wyświetlana jest właściwie czczonego ekspozyta, zmuszając widza do zobaczenia — drugiej. Dramat akrobatyczno-awanturny o „menu” o tyle odświętzone, że czołowa postać jest riewiastą skoczającą, pływającą, boksującą się itd. O akcji trudno narazie coś powiedzieć, gdyż urywa się we, włosy podnoszącym, momencie; czekajmy zatem do przyszłego tygodnia ciępliwie. S. B.

TOWARZYSTWO DOMU ROBOTNICZEGO W PODGÓRZU wystąpi w niedzielę dnia 27 czerwca 1926 r. w ogrodzie Zakładu Kapielego w Swoszowicach Festyn Ludowy, połączone z koncertem orkiestry robotniczej. Początek o godz. 2 i pół popołudniu, odjazd pociągami Kraków — Podgórze miasto o godz. 1.50 popoł. i 2.22 popoł. z placu św. Ducha kursują autobusy. Wstęp 50 groszy. dzieci 25 gr. W razie niepogody w następną niedzielę.

ROZKŁAD JAZDY RUCHU AUTOBUSOWEGO na dworcu przy placu św. Ducha w Krakowie

ODJAZD Z KRAKOWA:

do Cła: godzina 17.
do Kobleryzyna: godzina 14,20, 21.
do Kocmyrzowa: godzina 9, 13,40 19,30.
do Miechowa: godzina 17, 17,30.
do Swoszowic: godzina 7, 8,30, 9, 9,45, 11, 12, 14, 14,45, 16, 16,15, 17,30, 18, 19.
do Wieliczki: godzina 8,15, 9,30, 10,30, 11,30, 12,30, 13,30, 14,30, 15,30, 16,30, 17,30, 18,30, 19,30, 20,30, 21.
do Zakopanego: godzina 16,30, (postoje: Myślenice, Lubień, Chabówka, Nowy Targ.)

ODJAZD DO KRAKOWA:

ze Cła: godzina 6.
z Kobleryzyna: godzina 7, 16,45.
z Kocmyrzowa: godzina 5,30, 10,30, 17,30.
z Miechowa: godzina 5, 7.
ze Swoszowic: godzina 8, 9,30, 10,45, 12, 13, 15, 15,45, 17, 17,15, 18,30, 19, 20.
z Wieliczki: godzina 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20.
z Zakopanego: godzina 7,45, (postoje: Nowy Targ, Chabówka, Lubień, Myślenice.

Poznaczenie znionych cenach
sprzedaje sandały, pantofelki dziecięce i damskie
półcienne Magazyn Nowości
Romeo Szerba, Florjańska 40.

UNIEWAŻNIAM zgubioną książeczkę wojskową na nazwisko Mojżesz Znański, Kraków, urodzony 1844.

ZGUBIŁAM książeczkę wojskową na nazwisko Dawid Gasiński, Chorzów, wydana przez p. K. U. Wadowice, unieważnia się.

Pieczenie kauczukowe i metalowe
dostarcza najtaniej RYTOWNIK 2105
JAN WIDLIŃSKI
Kraków, Rynek, Linja A-B L. 45.

Reklama dźwignią handlu!!

Na raty! Na raty!
FORTEPIANY, PIANINO, FISHARMONIE
obiorzył wybór od najtańszych
HELENA SMOLARSKA
Kraków, ul. Szewska L. 9, i. p.

Obwieszczenie.

Na mocy reskryptu okręgowego Urzędu Ubezpieczeń we Lwowie z dnia 16 czerwca 1926 r. Nr. DZ. 4888/26 zawiadamia się interesowanych, iż wybory do Rady Pow. Kasy Chorych w Piłźnie rozpisanie obwieszczeniem z dnia 10 czerwca br. L. 295/26 nie odbędą się. Termin nowych wyborów później będzie ogłoszony.

Zarząd Pow. Kasy Chorych w Tarnowie
672
jako komisarz
Pow. Kasy Chorych w Piłźnie
CIOŁKOŚ
Przewodniczący Zarządu.

Pierwsza polska hodowla
**KANARÓW
HARCENSKICH**
polecia pilnie i doborowe śpiewaki
szkoleni pierwszorzędnie na wystawie
śpiewające takimi wierszami przy świetle
sprzedaje od 25 do 50 zł. Samce i
rozpłodno 10 zł. — Wyjścia począł do
każdej miejscowości za pobraniem pocztowem
z gwarancją dojeżdża zdrowych na miejsce
JAN SZUFA, Kraków
ulica Jabłonowskich L. 14.
Na zapłatę proszę załączyć znaczek. 2024
Również na składzie książki o hodowli kanarów.
Gotowe akwarja z rybkami.

NAJWIĘKSZE, NAJTAŃSZE
ŹRÓDŁO ZAKUPU

w nowożeńcach na sezon
jal, pępek, sukna, welny, kangary, aksami, na kostiumy, suknie i na
ubrania meble, Zofry, dywany, rzytyngi, płótna, wazy i okazydy.
Kapy, kołdry, kocy, pledy i firanki.
Największy wybór pięknych zyrardowskich
po cenach fabrycznych — poleca

**BAZAR KONKURENCYJNY
LAZAR FREIHALD**
Kraków, ul. Florjańska 44, i. p., Tel. 533
tuż przy Bramie Florjańskiej.
Uwaga na adres. Dla Kółek rolniczych odlicza się rabat.